

Virksomhed har været — den vil i ingen Retning kunne gøre Gavn, muligvis i betydningsfulde Retninger kunne gøre Skade —, lige saa ubetimeligt finder jeg, det er, at vi i Dag under de Forhold, vi i det hele taget lever under, beskæftiger os med en Forespørgsel, om hvilken det forekommer mig, at man med Sandhed kan sige, at den paa alle Punkter i alt Fald gør Myg til Elefant, at den griber Smaating, som falder tilfældig i en Debat, beroende paa en øjeblikkelig Fejlhsukning af et eller andet, en Fortalelse eller lignende, og gør dette til væsentlige Beviser for det ene eller det andet. Det, som det hele i Virkeligheden indskrænker sig til, er dette, at der har været en Embedsmand, som, bortset fra at han var en praktisk og dygtig Mand — hvorfor jo ogsaa Ministeren vilde holde paa ham, saa længe Forholdene gjorde en saadan praktisk Mand nødvendig i det paagældende Embede —, efter min Mening savnede alle Betingelser for at være Embedsmand, alle Betingelser for at forstaa, i hvis Haand den ledende Magt maa ligge, som skal bestemme en Embedsmands Handlinger og hans Embedsvirksomhed, og som derfor uvilkaarlig har villet bytte Rollerne om og gøre den underordnede Embedsmand til den overordnede, gøre Ministeren til den, der havde at følge Embedsmandens Ordre. Det er det, som er fremgaaet af Forhandlingerne i Kommissionen. Der tales om, hvad Kommissionen har kastet Sandhedens Lys over. Det, som den har kastet Lys over, er netop det, jeg her har fremdraget. Jeg er tilbøjelig til at tro, at selv Justitsministerens Viden i den Henseende har Kommissionens Arbejde forøget. Jeg tror neppe, han tidligere i det Omfang har haft Indtryk af, hvor lidet egnet denne Embedsmand var til at være Embedsmand.

Men er det, om en Embedsmand har forstaaet sin Stilling eller ikke, nu noget, som bør tage vor Tid og vore Kræfter og sætte Lidenskaberne i Bevægelse og drage os bort fra ganske anderledes afgørende Sager? Jeg synes, det er for smaat til, at vi paa det Grundlag nu skal have Forespørgsler og Udtalelser af Misbilligelse. I alt Fald kan jeg ikke se, at en Fordømmelse af Ministeren som den, det her drejer sig om, har fjerneste Grundlag i, hvad der i Virkeligheden foreligger. Man har, efter at disse Begivenheder, som man nu vil domfælde, er foregaaet, gravet en Mængde Smaating op af Jorden, af den færøske Jord, og bruger nu dem som Argument, som Bevisførelse for sin Dom, og man gaar ud fra, at Ministeren maatte vide alt det, som man nu

ved denne meget smaalige Undersøgelse har naaet at faa frem. Det meste af det antager jeg Ministeren slet ikke har vidst eller kunnet vide noget om. Den Gang det Telegram, som man nu angriber saa meget, fra Ministeren til Amtmanden blev afsendt — jeg taler nu om det Telegram, der var Svar paa Amtmandens Telegram —, var det for det første paa Grundlag af en anden Tekst end den, som foreligger her for Forsamlingen, og som Kommissionen har ment at have; det kommer man ikke bort fra. Hvorledes denne Fejltagelse med Hensyn til Forandringerne i Teksten er foregaaet, er en Sag for sig; jeg anklager ingen, som helst for at have begaaet nogen Svig i den Retning, men et Faktum er det: altsaa, at man i Kommissionen har manøvreret med en fejl Tekst, som gav en Fortolkning af Telegrammet og ikke Telegrammet selv, og da Ministeren ikke har haft denne Fortolkning af Telegrammet, synes jeg, det er ganske naturligt, at det maa have stillet sig saaledes for ham, som det har stillet sig. Jeg tror, at det slet ikke er bristende Mangel paa Kendskab til Engelsk hos Embedsmændene, men at det er selve Utydeligheden i Telegrammets Form, som har bevirket, at man ikke kunde finde ud af det. Men at kaste sig over Ministeren paa det Grundlag synes jeg ikke, man har nogen Ret til.

Naar Ministeren sagde, at han forstod ikke, hvad der egentlig bevirkede denne Afskedsbegæring, forekommer det mig ogsaa ganske naturligt, at han ikke forstod det, Amtmanden havde i et Brev, som efter min Mening har en saadan Form, at en Embedsmand aldrig kunde have nogen som helst Ret til at skrive saaledes til sin Minister, selv sagt, at han foreløbig ikke vilde forlange sin Afsked, men vilde se Tiden an, og nu kommer han pludselig med en Afskedsbegæring paa et Grundlag, der ganske naturligt for Ministeren maatte stille sig som slet ikke værende et virkeligt Grundlag for en Afskedsbegæring. Telegrammet af 15. Marts fra Ministeren til Amtmanden gik ud paa at vise Amtmanden, at Ministeren havde indfriet sit Løfte. Det var for ikke at vække nogen Mistro i Retning af, at man vilde skjule noget, at Ministeren føjede til, hvad han under et Interview i øvrigt havde sagt (*Ordføreren for Forespørgerne* [Schovelin]: og som udslettede Betydningen af, at han opfyldte Løftet) . . . som ikke udslettede noget som helst for den, som kunde læse. For den, som kunde læse, blev det, som var Fyldestgørelsen af Løftet til Embedsmanden, staaende i Telegrammet. Det kunde ikke bort-